

HORMONÁLNÍ PORUCHY

Hormonální poruchy trápí nejenom lidi, ale i zvířata. Mezi nejčastější projevy patří onemocnění štítné žlázy, zvýšená produkce kortikoidů a cukrovka.

CO JSOU HORMONY

Hormony jsou chemické látky nesoucí informaci. Buňky mají na svém povrchu přijímače, které na sebe naváží specifický hormon a ten na ně poté působí. Hormony řídí celý metabolismus a udržují správnou rovnováhu v těle. Většinu hormonů produkují žlázy s vnitřní sekrecí. Pokud je produkce hormonů zvýšená nebo naopak snižena, projeví se to zdravotními problémy: obezitou nebo naopak hubnutím, symetrickým vypadáváním srsti, unavitelností, zvýšeným příjmem tekutin a močením, nadměrnou chutí k jídlu, poruchami srdeční činnosti atd. Příčina nerovnovážné produkce hormonů vzniká buď v samotné žláze, která produkuje hormon, nebo v mozku, kde sídlí řídicí centrum.

PORUCHY ČINNOSTI ŠTÍTNÉ ŽLÁZY

Štítnou žlázu lze přirovnat k elektrárně celého organismu. Produkuje hormon tyroxin, s jehož nedostatkem se setkáváme nejčastěji u psů (hypotyreóza). Zvířata jsou snadno unavitelná a obézní. Pozorujeme u nich unavitelnost, symetrické vypadávání srsti, zpomalenou srdeční činnost, nehojící se onemocnění rohovky a neplodnost. Při hypotyreóze vypadají psi, jako by se jim vybilily baterky. Je zajímavé, že velká část majitelů psů mi po sdělení diagnózy snížené funkce štítné žlázy oznámí, že tímto onemocněním trpí také.

Zvýšenou funkci naopak mívají kočky, popsána byla i u morčat a činčil. Díky nadbytku tyroxinu jsou velmi aktivní. Trpí abnormální žravostí, hubnou, mají průjem a matnou srst. Objevuje se u nich i zvýšený krevní tlak, jehož důsledkem je odchlípení sítnice a oslepnutí. Léčba snížené funkce štítné žlázy spočívá v podávání tablet obsahující tyroxin. U zvýšené funkce je řešením buď podávání léky, které snižují funkci štítné žlázy nebo chirurgickým odstraněním štítné žlázy.

ONEMOCNĚNÍ NADLEDVIN

V kůře nadledvin vznikají kortikosteroidy, hormony, bez nichž nemůže organismus fungovat. Regulují rovnováhu mezi minerálními látkami, řídí krevní tlak. U psů nejčastěji vídáme jejich nadprodukcí, postihuje převážně menší plemena (jezevčík, pudl, francouzský buldoček). Zvířata při ní nadměrně pijí (i v noci) a močí, vyžadují časté venčení. Pokud jim omezíte vodu, čekají až jim další opět nalijete. Vypadává jim srst a kůže je velmi slabá, připomíná pergamen. S tímto onemocněním se můžeme také setkat u fretek (projevuje se nadměrnou lysivostí ocasu) nebo koní.

Diagnostika onemocnění je z vyšetření krve, moče, krevních funkčních testů, sonografické vyšetření, CT, MRI. Terapie je tabletami, které destruuji kůru nadledvin nebo chirurgické odstranění nadledvin. Terapie pomocí tablet finančně náročná, v pravidelných intervalech se musí vyšetřovat krev nebo moč.

CUKROVKA

Civilizační onemocnění postihují i zvířata. Naši miláčci žijí v blahobytných podmínkách, a to je hlavně u koček spojené s omezeným pohybem a obezitou. Pokud kočka trpí cukrovkou, stav cukru v krvi se u ní velmi rychle upraví, pokud snížíme její hmotnost. U fen se naopak cukrovka objevuje nejčastěji jeden až dva měsíce po hárání, kdy se zvyšuje hladina progesteronu. Progesteron nedovolí vstoupit cukru do buněk. A přestože je ve vysoká hladina cukru v krvi, buňky hladoví. Majitelé zaznamenají zvýšené pití, močení a příjem potravy, ale pes stále hubne. Stačí jednoduchý test z moče, který všichni známe z preventivních prohlídek u lidí. Léčba je také stejná – zvířata mají dietu a majitelé jim píchají inzulín. Nutná je také

dieta. Kontrola hladinu cukru je nezbytná, provádíme ji buď z moče anebo z krve, majitel ji může provádět i sám doma. U fen je nezbytné odstranění vaječníků (kastrace) a s tím související vymizení progesteronu.

MVDr. LUCIE MÍKOVÁ